

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **I. M.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2015, č. j. OAM-157/ZA-ZA14-K01-2014, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 4. 5. 2015, č. j. 60 Az 4/2015 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Žalobkyně podala dne 8. 4. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Je státní příslušnicí Ukrajiny, zemi původu opustila dne 21. 2. 2014 letecky do Řecka, dne 22. 2. 2014 odcestovala letecky do České republiky. K důvodům opuštění Ukrajiny uvedla, že její matka je členkou Strany regionů a pracovala jako vedoucí regionální kanceláře této strany v obci Petrikovka v Dněpropetrovské oblasti, kde měla na starosti styk s veřejností, dohled nad volební kampaní a agitační činnost. Žalobkyně matce občasně organizačně vypomáhala, politicky se však neangažovala. Dne 16. 2. 2014 napadla její matku skupina útočníků, pravděpodobně z organizace Pravý sektor, cloumali s ní, vyhrožovali smrtí matce i jí a žádali, aby podepsala, že ve Straně regionů pracovala pod nátlakem. Neznámí útočníci dále podpálili kancelář Strany regionů v Dněpropetrovsku a na zdi domu rodičů psali hanlivé nápisy „Moskali“ a „Židé-Moskali“, odkazující k proruským postojům rodičů a židovskému původu jejího otce. Dne 19. 2. 2014 na hlavní ulici v Dněprodzeržinsku ji přepadli neznámí útočníci, podle oblečení členové Právého sektoru, nasadili jí pytel přes hlavu a odvezli ji do kanceláře vzdálené asi 10 minut jízdy. Tam se jí ptali na otázky spojené s politikou, bili ji a vzkázali, ať vyřídí matce, že „*to, co začali, dodělají*“ a že „*Majdan pohltí celou Ukrajinu a Moskali a Židé se už nikde neschovají*“. Poté ji odvezli zpět na místo, kde ji předtím unesli. Následující den šla žalobkyně na

prokuraturu, neví, s kým zde mluvila, ale bylo jí řečeno, že za to, co se stalo, jsou s matkou samy vinny. Byla vyzvána, aby své podání sepsala, ale potom, co vyslechla, usoudila, že nemá cenu trestní oznámení podávat a nic nenapsala. Teprve následně se dozvěděla, že zaměstnanci státního zastupitelství byli napadeni a donuceni opustit budovu. Odstěhovat se do jiné části Ukrajiny nemělo smysl, neboť lidé, kteří je pronásledovali, je najdou kdekoliv, jsou napojeni na vládní struktury. Státní orgány Ukrajiny odmítají řešit stížnosti obyvatel na četná porušování lidských práv a jsou infiltrovány lidmi krajně pravicového smýšlení.

[2] Žalovaný o žádosti žalobkyně rozhodl rozhodnutím ze dne 14. 1. 2015, č. j. OAM-157/ZA-ZA14-K01-2014 tak, že se mezinárodní ochrana žalobkyni podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobkyně citované rozhodnutí napadla žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“). Uvedla, že útoky vůči ní a její rodině byly bezesporu motivovány tím, že její matka byla aktivně politicky činná ve Straně regionů. Pronásledování z důvodů zastávání určitých politických názorů nelze spojovat pouze s aktivním členstvím v politické straně. Tímto pronásledováním je i pronásledování motivované tím, že členkou politické strany je její matka. Při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel žalovaný v rozporu se zákonem pouze z informací, které podporují rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně též nesouhlasila se závěrem, že v Ukrajině neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k ní za vážnou újmu. Vnitřní konflikt probíhá v Doněcké oblasti, která bezprostředně sousedí s Dněpropetrovskou oblastí, kde žila. Nebylo možné spravedlivě po ní požadovat, aby se pokusila zajistit ochranu svých práv u jiného státního orgánu, když budova státního zastupitelství v Dněprodzeržinsku byla obsazena osobami, které zaměstnance prokuratury vyhnaly. Žalovaný tudíž nesprávně posoudil, že soukromé osoby nelze označit za původce pronásledování nebo vážné újmy ve smyslu ust. § 2 odst. 9 zákona o azylu. Žalovaný dále překročil meze správního uvážení při posuzování důvodů humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Jeden odstavec, ve kterém se těmto důvodům věnuje, považuje žalobkyně za nedostatečný a nepřezkoumatelný. Žalovaný se nevypořádal dostatečným způsobem ani s důvody doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalobkyně byla již před svým odjezdem vystavena nelidskému a ponižujícímu zacházení, když byla unesena a bita osobami, které splňují zákonnou definici původců dle § 2 odst. 9 zákona o azylu. Tyto osoby žalobkyni sdělily, že ji najdou kdekoliv a v zemi původu nadto nadále trvá vnitřní ozbrojený konflikt.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl, přičemž se ztotožnil s odůvodněním napadeného rozhodnutí žalovaného. K udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu uvedl, že žalobkyně se v žádné fázi azylového řízení nezmiňovala, že by se v zemi původu snažila realizovat sama či ve spojení s jinými osobami jakékoliv z politických práv nebo že by vyvíjela jakékoliv politické aktivity, resp. motivem jejích aktivit byla pouze snaha pomoci matce. Žalovaný opatřil velké množství informací o politické situaci na Ukrajině, z nichž vyplývá, že ukrajinská státní moc nepodporuje protiprávní jednání krajně pravicových uskupení, vč. Právěho sektoru. Nebylo tedy vyloučeno, aby se žalobkyně dále obracela na ochranu u státních orgánů země původu. Státní zastupitelství a policejní složky i přes krátkodobě napjatou situaci v únoru roku 2014 fungují, situace se dále zlepšila po parlamentních a prezidentských volbách. Žalobkyně

pokračování

měla více usilovat o právní ochranu v zemi původu. Otázkou humanitárního azylu se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně zabýval, když uvedl, že *„žalobkyně je dospělou, právně plně způsobilou osobou a její zdravotní stav je dobrý“*, přičemž soudní přezkum správního uvážení v otázce udělení azylu z humanitárních důvodů je omezený. Krajský soud má za správný závěr žalovaného, že u žalobkyně nebyla v případě návratu do vlasti shledána hrozba nebezpečí vážné újmy ve smyslu cit. § 14a odst. 2 zákona o azylu. V zemi původu existuje možnost domáhat se ochrany proti protiprávnímu jednání jiných osob a žalobkyně nepobývala přímo v oblastech, v nichž probíhal ozbrojený konflikt (Doněcko a Luhansko).

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobkyně (nyní „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Přesah vlastního zájmu spatřuje stěžovatelka v tom, že důvody pro podání kasační stížnosti se vztahují i na její krajany, kteří se nacházejí v obdobné životní situaci, a tuzemská judikatura tyto případy doposud adekvátně nereflektovala.

[5] Oproti názoru krajského soudu se stěžovatelka domnívá, že je pronásledována za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Pokud stěžovatelka čelila výhrůžkám, fyzickému napadení a dalším útrapám z důvodu politické aktivity své matky, tak není na obtíž, že sama nebyla a není političkou, neboť je-li evidentně omezována její svoboda projevu (tím, že je stěžovatelce dáváno najevo, že jiné, než „revoluční“ postoje nejsou přípustné), a její právo na odpor (ve smyslu demokratické diskuze, či dovolání se ochrany na státním zastupitelství), jsou porušována její politická práva, a naplňuje tak podmínky citovaného paragrafu. Mimo to je pronásledována též z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině a pro zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Její příslušnost k sociální skupině je dána židovským a ruským původem a příslušností k proruský smýšlející skupině obyvatel, stěžovatelka také vždy zastávala konzistentní politické názory a od politických aktivit své matky se nikdy nedistancovala. Má za to, že politické názory mohou zastávat i osoby politicky neaktivní, a jsou-li pronásledovány, je záhodno podřadit je pod § 12 písm. b) zákona o azylu. Názor krajského soudu, že se stěžovatelka měla pokusit domoci se ochrany u státních orgánů na „druhý pokus“, je nutno považovat za projev cynizmu. Jelikož se jí na státním zastupitelství dostalo pouze výhrůžek, nelze spravedlivě požadovat, aby je navštívila znovu a riskovala, že výhrůžky přejdou v realizaci.

[6] Žalovaný hodnotil důkazy selektivním způsobem, když z moci úřední do spisového materiálu získával toliko důkazy svědčící v neprospěch žádosti, tj. důkazy, kterými se snažil vyvracet či snižovat hodnotu tvrzení stěžovatelky, aniž by sám vyhledal důkazy hovořící i ve prospěch účastníka řízení, či při nejmenším se vypořádal s důkazy doloženými stěžovatelkou. Rozhodnutí žalovaného pak nemůže obstát také proto, že uvádí pouze výčet použitých důkazů a nikoliv již to, jakým způsobem se s nimi vypořádává a co z nich vyvozuje.

[7] Stěžovatelka upozorňuje na agresi a hrozící nebezpečí z důvodu jejího židovského původu. Od počátku revoluce v roce 2014 dochází k masivnímu hanobení židovských památek, včetně pomníku holocaustu, a k fyzickým útokům proti Židům, což dokládá internetovými články. Aktuální projevy fašismu na Ukrajině nejsou pouze záležitostí Právěho sektoru, „soukromých armád“ či oficiálních neofašistů. Zákonomodárny sbor například odhlasoval přiznání statusu „*bojovníků za svobodu*“ tzv. banderovcům, tedy stoupencům Stepana Bandery, které stěžovatelka považuje za nejtvrďší formu fašismu a kteří v období druhé světové války zavraždili 100 000 polských civilistů.

[8] Situaci nebylo možné vyřešit vnitřním přesídlením, jelikož uvedené problémy jsou celostátního rozměru. Zároveň je nutno uvést, že není pravdou, že by perzekuovaná osoba měla řešit svoji situaci nejprve vnitrostátním přesídlením, a až poté žádostí o mezinárodní ochranu v jiném státě, neboť je-li veškeré zázemí cizince vytvořeno v regionu, kde se z důvodu obav či perzekuce nemůže nacházet, tak po něm nelze spravedlivě považovat, aby si vytvářel zázemí v odlišné, klidnější, části své země. Při přesídlení do východní části země ovládané tzv. separatisty stěžovatelce nebude hrozit perzekuce z důvodu proruských názorů, nicméně bezpečnostní záruky takového přesídlení jsou s ohledem na stále probíhající občanskou válku naprosto minimální.

[9] Stěžovatelka pokládá napadané rozhodnutí za nezákonné (mimo jiné) i z důvodu chybného posouzení § 14 zákona o azylu, kdy rozhodnutí správního orgánu o neudělení azylu nijak relevantně nezduodňuje, proč stěžovatelce nebyl udělen tzv. „humanitární azyl“, z důvodů hodných zvláštního zřetele, což v konečném důsledku zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že předmětná kasační stížnost není přijatelná, protože sleduje pouze individuální zájmy stěžovatelky, která se formou nepřiměřeného využití institutu mezinárodní ochrany snaží legalizovat svůj pobyt na území ČR a řešit tak rodinné problémy spojené s pronásledováním z důvodu politické orientace své matky v zemi původu.

[11] K věci samé žalovaný uvádí, že stěžovatelka opakovaně výslovně uvedla, že ona sama politicky činná nebyla, že pouze vypomáhala své matce z organizačně technického hlediska, tedy že se sama aktivně nezapojila do politické činnosti v zemi původu. Útoky soukromých osob byly primárně vedeny proti její matce, včetně hanlivých rasových a národnostních nápisů. O ochranu ze strany státních orgánů se efektivně nepokusila, přičemž z informačních zdrojů založených ve spise vyplývá, že orgány státu vedou ozbrojený boj se silovými složkami Právěho sektoru na celém území Ukrajiny a usilují o eliminaci násilných projevů politického boje. Stěžovatelka měla opakovanou možnost se vyjádřit k obsahu shromážděných podkladových materiálů a navrhnout jejich doplnění či upřesnění, svého práva však nevyužila. Její situace neodůvodňuje ani udělení humanitárního azylu a nelze ji subsumovat mezi osoby, kterým v případě návratu do vlasti hrozí vážné individuální ohrožení života nebo tělesné integrity, což je podmínkou udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

III. Posouzení kasační stížnosti

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namíste kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[13] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namíste změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“ Stěžovatelka k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti uvádí pouze to, že důvody pro podání kasační stížnosti se vztahují i na její krajany, kteří se nacházejí v obdobné životní situaci, a tuzemská judikatura tyto případy doposud adekvátně nereflektovala. Samotnou skutečnost, že i jiné osoby se mohou nacházet v situaci stěžovatelky, však nelze považovat za *právní otázku, která dosud nebyla vůbec či nebyla plně řešena judikaturou* ve smyslu výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu, už jen proto, že se vůbec nejedná o otázku právní. Soud pak nezjistil ani jiný důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[14] S krajským soudem i žalovaným lze souhlasit v tom, že stěžovatelka nebyla v zemi původu pronásledována za uplatňování politických práv ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V průběhu řízení nikdy netvrdila, že sama uplatňovala svá politická práva a své problémy na Ukrajině vždy spojovala pouze s politickou aktivitou své matky. Je pravdou, že uvedené ustanovení zákona je nutné vykládat souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod tak, že za politická práva a svobody musejí být pokládána všechna politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67). Pojem „uplatňování“ v sobě však nezbytně zahrnuje vlastní aktivitu dotčeného subjektu.

Stěžovatelce nelze přisvědčit v tom, že byla omezována její svoboda projevu, jelikož z jejího vyjádření nevyplývá, že by kdy své politické názory projevovala, a to ani slovem ani jinou formou. Obdobné lze uvést k tvrzenému porušení práva na odpor, stěžovatelka se nestavěla na odpor proti komukoliv, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, ani nic takového netvrdí.

[15] Uplatňované důvody pronásledování v souvislosti s politickou činností jednoho z rodičů se dotýkají spíše § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný i krajský soud však dospěly k závěru, že v případě stěžovatelky nejde o pronásledování azylově relevantní, jelikož nesplňuje podmínky § 9 odst. 2 zákona o azylu, tedy že původcem pronásledování jsou státní orgány, případně tyto orgány nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním ze strany soukromých osob. Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatelka se v zemi původu obává soukromých osob, zejména z řad pravicového radikálního uskupení Pravý sektor.

[16] Nejvyšší správní soud dlouhodobě zaujímá stanovisko, že u soukromých osob jako původců pronásledování musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování. Lze odkázat například na rozsudek č. j. 6 Azs 479/2004 – 41 ze dne 22. 12. 2005, podle kterého *„aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“* V rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 – 68, zdejší soud uvedl, že skutečnost, že *„žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* K obdobným závěrům dospěl tento soud také ohledně doplňkové ochrany v rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62.

[17] Krajský soud ve shodě s žalovaným nesdílí názor stěžovatelky, že státní orgány Ukrajiny nejsou schopny v zemi původu zajistit pořádek a útoky ze strany Právěho sektoru nijak neřeší. Dle informací MZV č. j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014 existuje v Ukrajině v případě poškození trestnou činností možnost vyhledat pomoc u policejních složek a u prokuratury, případně u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Nejvyšší správní soud se s těmito závěry ztotožňuje. Žalovaný shromáždil značné množství podkladů o situaci na Ukrajině, když vycházel zejména z informací MZV č. j. 98524/2014/LPTP ze dne 16. 4. 2014, č. j. 98525/2014-LPTP ze dne 29. 5. 2014 a č. j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014, Informace zastupitelského úřadu v Kyjevě č. j. 221/2014-KIEV ze dne 10. 3. 2014, Zprávy CRS pro Kongres USA ze dne 24. 3. 2014, Zpráv o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. 6. 2014 a 16. 9. 2014 a z Infobanky ČTK. Z uvedených informací vyplývá, že ač v době odjezdu stěžovatelky ze země původu mohla být vlivem bouřlivých událostí probíhajících v Kyjevě bezpečnostní situace krátkodobě napjatá a některé bezpečnostní složky dočasně ochromené, ke dni rozhodnutí žalovaného bylo možné obracet se v situaci stěžovatelky na ochranu u příslušných státních orgánů. Tyto orgány aktivně potírají projevy politického extremismu a zákonodárný sbor prosazuje ochranu a budování

pokračování

demokratického prostředí s ohledem na dodržování národnostních, náboženských a politických práv.

[18] Obdobně se k možnosti domoci se ochrany u příslušných orgánů na Ukrajině vyjádřil Nejvyšší správní soud v nedávném rozhodnutí ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 Azs 136/2015 – 32, když uvedl: *Nejvyšší správní soud nejprve odkazuje na rozsudek č. j. 5 Azs 50/2008 – 62 ze dne 31. 10. 2008, v němž konstatoval, že „pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmu způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Pokud to však zjevné není (...), žadatel musí v pohovoru se žalovaným uvést, proč se na poskytovatele ochrany s žádostí neobrátil; břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (či nedostatečnosti) ochrany v zemi původu tudíž leží na straně [žadatele]“* V případě Ukrajiny se ovšem nejedná o zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty (usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 9/2013 – 36 ze dne 7. 8. 2013).

[19] Stěžovatelka se ochrany u státních orgánů domáhala pouze jednou, když navštívila budovu prokuratury, která byla obsazena soukromými osobami. Žádnou další aktivitu, např. vůči kterékoli policejní službě či jinému oddělení prokuratury nevyvinula a na radu svých rodičů Ukrajinu okamžitě opustila. Z toho však nelze bez dalšího usuzovat, že státní orgány nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty.

[20] Námitka, že žalovaný hodnotil důkazy selektivně a do spisového materiálu získával toliko důkazy svědčící v neprospěch žádosti, není důvodná. Žalovaný zařadil do spisu výše uvedené informační materiály, které pocházejí z oficiálních zdrojů Ministerstva zahraničních věcí či zastupitelského úřadu v Kyjevě a oficiální informace Organizace spojených národů. Preference oficiálních informací je smysluplná i s ohledem na to, že situace na Ukrajině je předmětem propagandy z různých zájmových stran a neoficiální informace (zejména ty z internetu) se značně rozcházejí. Stěžovatelka měla v rámci správního řízení možnost se k použitým podkladům vyjádřit a případně předložit i jiné podklady, svědčící ve prospěch její žádosti. Nejvyšší správní soud nezjistil, že by žalovaný hodnotil shromážděné informace selektivně, ani stěžovatelka neuvádí, které informace měl opomenout.

[21] Nebezpečí hrozící stěžovateli z důvodu jejího židovského původu je skutečností, kterou uvádí teprve v kasační stížnosti. Ve správní žalobě sice stěžovatelka svůj židovský původ zmiňuje, nicméně tvrzené pronásledování své osoby ze strany stoupenců Právěho sektoru zdůvodňuje výhradně politickými aktivitami své matky. Takto nově uplatněnou skutečností, která má být důvodem pronásledování, se Nejvyšší správní soud nemůže zabývat. Ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. totiž stanoví, že *ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.*

[22] K otázce udělování humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, v němž uvedl, že mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu *„lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám*

přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory [...]“ Pokud jde o otázku přezkoumávání rozhodnutí týkajících se humanitárního azylu, vyslovil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, že „[a]zyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu... Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.“ Obdobně se vyjádřil zdejší soud i v již citovaném rozsudku ve věci sp. zn. 2 Azs 8/2004. V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud nezjistil, že by z těchto pravidel žalovaný vybočil, když konstatoval, že stěžovatelka je dospělou, právně plně způsobilou osobou a její zdravotní stav je dobrý. Zároveň Ukrajinu, jako stát, ani Dněpropetrovskou oblast nelze označit ve smyslu uvedeného ustanovení za „oblast postiženou významnou humanitární katastrofou“ a stěžovatelka žádné další skutečnosti relevantní pro posouzení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu neuvádí.

[23] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročez kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[24] Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu